

WIELKOPOLSKA

Projekt: LIFE AFTER COAL PL

Wdrażanie Strategii Neutralności Klimatycznej WIELKOPOLSKA WSCHODNIA 2040

impact'23

WIELKOPOLSKA

Strategia Neutralności Klimatycznej

WIELKOPOLSKA WSCHODNIA 2040

impact'23

Strategia Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 (SNK)

to dokument określający politykę Samorządu Województwa Wielkopolskiego ukierunkowaną na osiągnięcie na poziomie regionalnym unijnych celów klimatycznych wynikających bezpośrednio z dokumentów UE tj.:

nowy plan wzrostu - Europejski Zielony Ład, Czysta Planeta oraz Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego zakłada osiągnięcie neutralności klimatycznej już w 2040 r., a więc aż 10 lat przed założeniami wynikającymi z polityki unijnej.

Przez ostatnie dekady i lata jesteśmy świadkami, a jednocześnie uczestnikami i sprawcami, niekorzystnych zmian klimatycznych postępujących i odczuwalnych w skali globalnej.

Nieustająca presja człowieka na środowisko przyrodnicze skutkuje m.in. globalnym ociepleniem i gwałtownymi zmianami warunków pogodowych.

Postępujące zmiany klimatyczne wpływają na warunki życia wielu milionów ludzi, stając się czynnikiem kluczowym dla ich przetrwania i jednym z najważniejszych wyzwań najbliższych lat, zarówno dla Polski, Europy, jak i całego świata.

Musimy też pamiętać, że działania adaptacyjne do zmian klimatu oraz przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu mają także bardzo **ważny wymiar społeczny** w kontekście nagłych zjawisk pogodowych i ich konsekwencji zdrowotnych oraz komfortu psychicznego naszych mieszkańców.

Szczególne atencja kierowana jest na seniorów oraz osoby wrażliwe, zwłaszcza wśród młodzieży, stającej u progu dorosłości, u której obserwujemy coraz większe zaniepokojenie o przyszłość naszej planety.

Wyzwaniem jest zatem sprostanie założeniom zarówno Europejskiego Zielonego Ładu, jak i Pakietu Fit for 55 i Europejskiego Prawa Klimatycznego, które mają służyć osiągnięciu neutralności klimatycznej przez europejską gospodarkę do 2050 r.

Wyzwaniem jest także sprostanie 17 Celom Zrównoważonego Rozwoju w ramach ogólnoświatowej Agendy 2030.

Zatem nie pozostaje nam nic innego, jak działać, działać i działać...

Głównym celem Strategii, obok neutralności klimatycznej, jest ochrona życia ludzkiego oraz zwierząt i roślin, przy jednoczesnym wsparciu transformacji energetycznej na rzecz czystej technologii.

Dlatego Samorząd Województwa Wielkopolskiego zamierza w możliwie najszybszy sposób sprostać tym wyzwaniom, tak aby być przykładem intensywnego procesu osiągnięcia neutralności klimatycznej przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności wykorzystania zasobów, zmniejszeniu poziomu emisji do środowiska, powstrzymaniu zmiany klimatu oraz zachowując ochronę różnorodności biologicznej i **zapewniając sprawiedliwość społeczną.**

Celem przygotowania SNK jest wyznaczenie nowego, pro-klimatycznego podejścia do rozwoju subregionu oraz wskazanie kierunków działań długookresowych, których efektem będzie redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza, rozwój i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenie zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną i zwiększenie efektywności energetycznej.

Istotą Strategii jest więc wyznaczenie oraz integracja kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego pod kątem osiągnięcia celów klimatycznych wskazanych na poziomie unijnym.

Zahamowanie procesu zmian klimatu i globalnego ocieplenia wymaga podejmowania działań na rzecz ograniczenia wpływu człowieka na klimat w wymiarze ponadlokalnym i lokalnym.

Zakłada się, że wdrożenie innowacyjnych, wieloaspektowych i komplementarnych rozwiązań, mających charakter systemowy i zintegrowany terytorialnie na obszarze Wielkopolski Wschodniej, poprzez uzyskanie synergii i efektu skali, doprowadzi do osiągnięcia neutralności klimatycznej w roku 2040.

WIELKOPOLSKA

Projekt: LIFE AFTER COAL PL

Wdrażanie Strategii Neutralności Klimatycznej WIELKOPOLSKA WSCHODNIA 2040

impact'23

Programme for Environment and Climate Action (LIFE)

Call: LIFE-2021-STRAT-two-stage

Project: 101069886 — LIFE21-IPC-PL-LIFE AFTER COAL PL

PROJECT ACRONYM: LIFE AFTER COAL PL

PROPOSAL NUMBER: 101069886-2

nr techniczny NFOŚiGW 823008 (341/2022)

Beneficjent Koordynujący: WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Czas trwania projektu: 1.01.2023 – 31.12.2031 (9 lat)

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

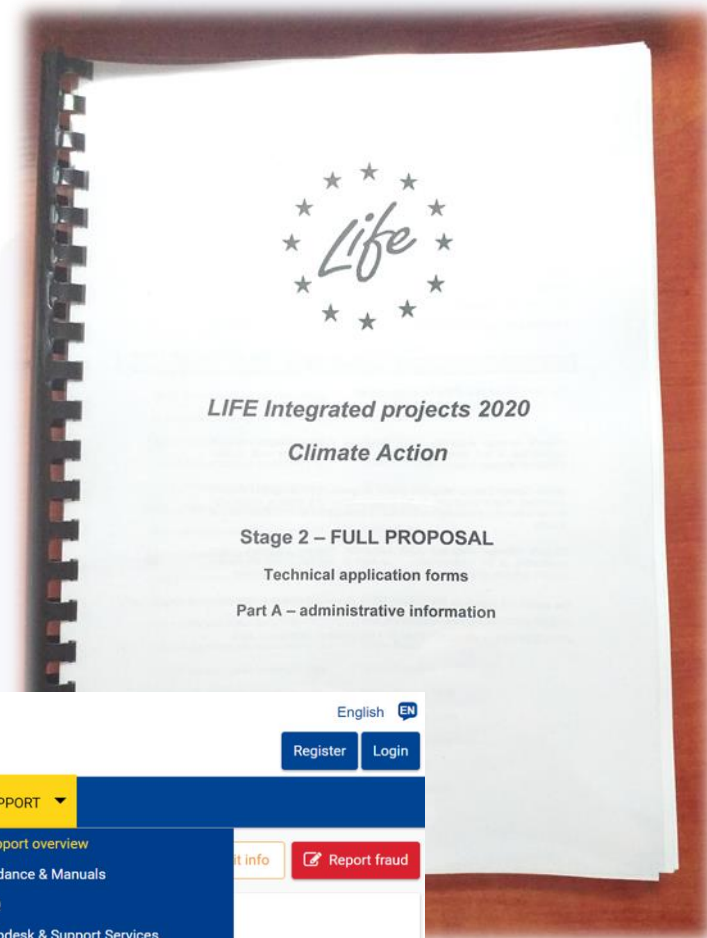
Chronologia ponownej aplikacji:

- **XII 2020 r.**, Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, w którym wśród celów i kierunków interwencji, na pierwszym miejscu wymienia się „Ochronę klimatu i jakości powietrza”, wyznacza cel „Ograniczenia emisji gazów cieplarnianych”, a wśród zadań wymienia się opracowanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040.

- **III 2021 r.**, Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjął **Strategię na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 (SNK)**

Jest to kluczowy dokument, zarówno w procesie ubiegania się o dofinansowanie przedmiotowego projektu, jak i na etapie jego realizacji.

- **IV 2022 r.** złożyliśmy pełny wniosek (Full Proposal) do CINEA poprzez portal **FUNDING & TENDERS**
- **VII.2022 r.** otrzymaliśmy z CINEA zaproszenie do przygotowania grantu i umowy

A screenshot of the European Commission's "Funding & tender opportunities" portal. The page features the European Commission logo and the text "Single Electronic Data Interchange Area (SEDIA)". A navigation bar includes links for "SEARCH FUNDING & TENDERS", "HOW TO PARTICIPATE", "PROJECTS & RESULTS", "WORK AS AN EXPERT", and "SUPPORT". A search bar is prominently displayed with the text "Find calls for proposals and tenders" and a search button. Below the search bar, there is a section titled "EU Programmes" with a grid of program categories such as "Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF)", "Border Management and Visa Instrument (BMVI)", "Customs Control Equipment Instrument (CCEI)", "Connecting Europe Facility (CEF)", "Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV)", and "Creative Europe (CREA)". A sidebar on the right contains a "Support" menu with options like "Support overview", "Guidance & Manuals", "FAQ", "Helpdesk & Support Services", and "Support videos". At the bottom right, there is a news section titled "functionalities" with a date of "26 Jan, 2022" and a headline: "Webinar on avoiding personnel cost errors in Horizon 2020 grants, 16 February 2022, 10:00am CEWT".

Ważniejsze uwagi z oceny wniosku:

- **Wniosek w przekonujący i odpowiedni sposób wykazuje bezpośrednie znaczenie i wkład w realizację szczegółowych celów programu LIFE** oraz podprogramu łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich. Ma na celu znaczne zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez stopniowe wycofywanie wydobycia i spalania węgla w Wielkopolsce Wschodniej. Poza tym wniosek zawiera istotne synergie z podprogramem LIFE na rzecz przejścia na czystą energię
- **Wniosek wykazuje wyraźną zgodność z zakresem zaproszenia i jest dobrze udokumentowany jako bezpośrednia konsekwencja działań** przewidzianych w SIP oraz działań uzupełniających finansowanych z innych środków uruchamianych równolegle.
- **Wniosek przedstawia odpowiednio opracowaną logikę interwencji.**
- **Wniosek odpowiednio zmierza do pełnej realizacji Strategii Neutralności Klimatycznej Wielkopolski Wschodniej 2040.** We wniosku wystarczająco wyjaśniono obecny poziom realizacji docelowej strategii oraz powody, dla których SIP jest potrzebny. Obejmuje to **brak dedykowanego zespołu w administracji** regionu odpowiedzialnego za realizację strategii oraz potrzebę wzmocnienia zasobów ludzkich na poziomie lokalnym. Dlatego SIP ma na celu **przede wszystkim budowę regionalnego i lokalnego systemu i mechanizmu zarządzania.**
- Zakres geograficzny projektu i lokalizacja głównych działań są dobrze wyjaśnione.
- Logika etapów projektu pokazuje, w jaki sposób cele zostaną osiągnięte pod koniec projektu. We wniosku odpowiednio wyjaśniono, dlaczego i w jaki sposób projekt wykorzysta wyniki innych projektów finansowanych przez UE.
- Projekt oferuje **dotatkowe korzyści i synergię z innymi obszarami polityki**, takimi jak strategia „od pola do stołu”, nowa strategia przemysłowa dla Europy, inteligentna mobilność i EU 4 Health.

Całkowity koszt przedsięwzięcia / total cost:

18.006.281,001 € ↔ 85.106.687,14 PLN

✓

UE (60%) 10.803.768,60 € ↔ 51.064.012,28 PLN

✓

NFOŚiGW (35%) 6.171.123,35 € ↔ 28.590.197,37 PLN

(dla współbeneficjentów z PL / for Polish co-beneficiaries)

✓

WW i pozostali współbeneficjenci / other co-beneficiaries (5%)

1.031.389,05 € ↔ 4.874.860,34 PLN

Beneficjent Koordynujący / Coordinating Beneficiary: Województwo Wielkopolskie

Współbeneficjenci / Co-beneficiaries :

1. ARR S.A. w Koninie

Gminy / Municipalities:

2. Gmina Brudzew

3. Gmina Dąbie

4. Gmina Dobra

5. Gmina Golina

6. Gmina Grodziec

7. Gmina Kawęczyn

8. Gmina Kazimierz Biskupi

9. Gmina Kleczew

10. Gmina Kramsk

11. Gmina Krzymów

12. Gmina Lądek

13. Gmina Malanów

14. Gmina Powidz

15. Gmina Przykona

16. Gmina Rychwał

17. Gmina Rzgów

18. Gmina W. Słupca

19. Gmina Sompolno

20. Gmina Stare Miasto

21. Gmina Ślesin

22. Gmina Tuliszków

23. Gmina M. Turek

24. Gmina W. Turek

25. Gmina M. Wągrowiec

26. Gmina Wilczyn

27. Gmina Władysławów

28. Gmina Wierzbiniek

29. Miasto Ostrów Wielkopolski

30. Miasto Kalisz (m. na prawach powiatu)

31. Miasto Konin (m. na prawach powiatu)

Powiaty / Counties:

32. Powiat Koniński

33. Powiat Słupecki

34. Powiat Turecki

Organizacje / Organizations:

35. Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

36. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć

37. Fundacja Instytut Zielonej Przyszłości

38. PPNT Fundacji UAM

39. Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

40. Konińska Izba Gospodarcza

Partnerzy zagraniczni / Foreign partners:

41. Platform Brown to Green (Bułgaria)

42. University of Flensburg CoalExit (Niemcy)

Partnerzy wspierający / Supporting partners:

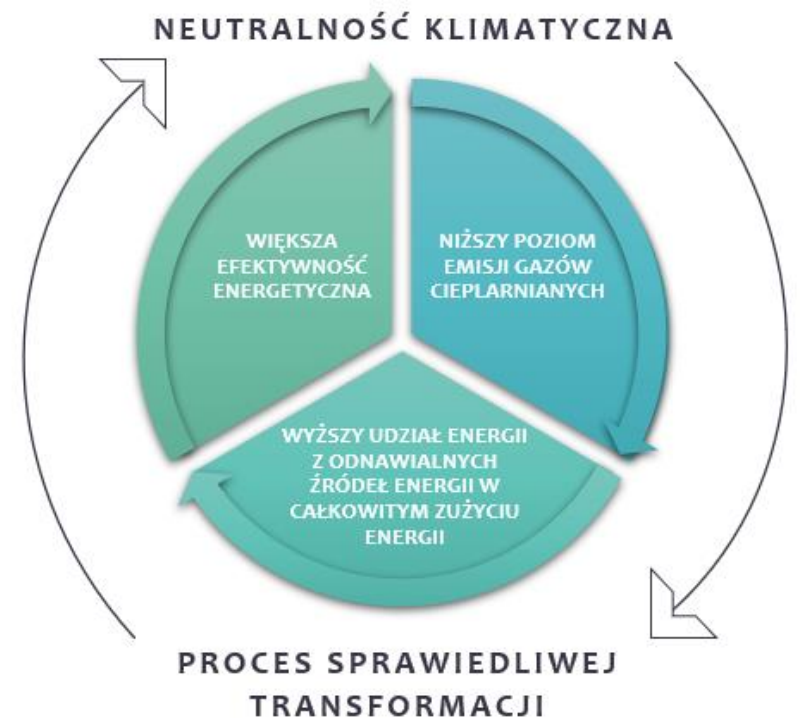
1. Ministerstwo Klimatu i Środowiska / Ministry of Climate and Environment
2. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej / Ministry of Development Funds and Regional Policy
3. Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii / Ministry of Agriculture, Environment and Climate Protection of the State of Brandenburg
4. Kraj Związkowy Dolnej Saksonii / Lower Saxony State
5. Fundacja WWF Polska
6. Miasto i Gmina Pleszew

Główne założenia wyjściowe Strategii Neutralności Klimatycznej

- ✓ **Emisja gazów cieplarnianych** z terenu całego województwa wielkopolskiego wg KOBIZE w 2019 r. wynosiła ok. 12 163 380 Mg (w tym CO₂ – 12 151 560 Mg).
- ✓ Około **70%** tej emisji przypada na Wielkopolskę Wschodnią
- ✓ **Głównym celem** projektu LIFE AFTER COAL PL jest znaczne skrócenie czasu niezbędnego do osiągnięcia efektów zakładanych w Strategii poprzez zapewnienie warunków do jej pełnego i szybkiego wdrożenia

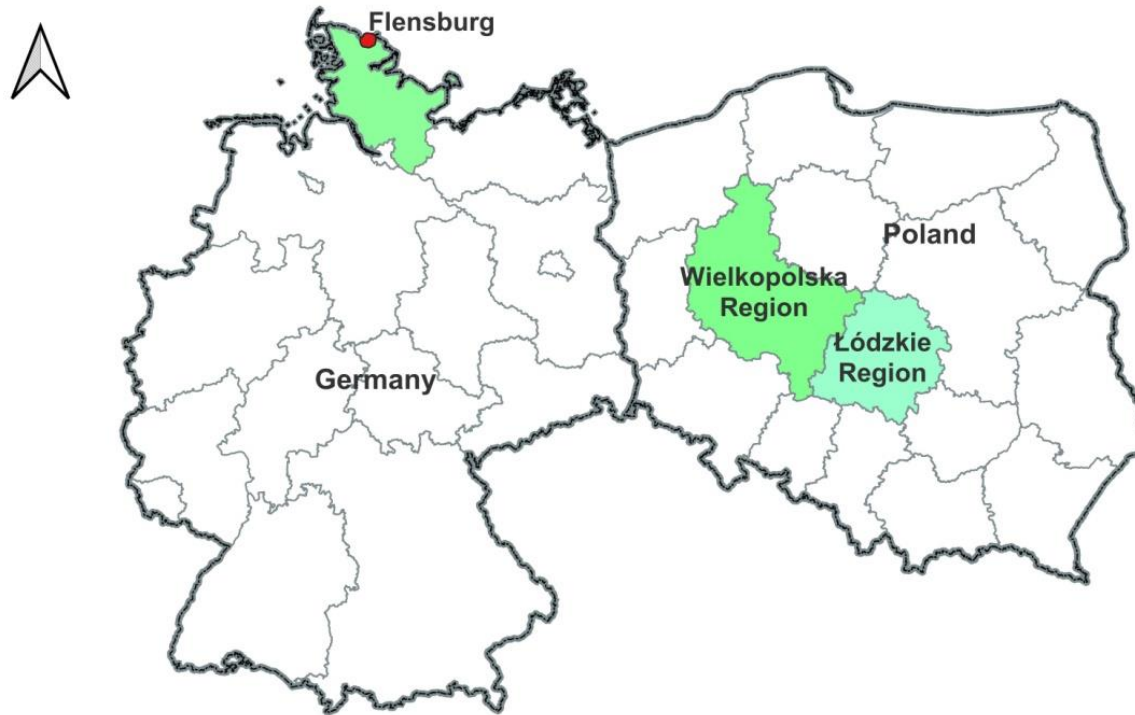
Strategia Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia (RSCN WW 2040) wyznacza nowe, proklimatyczne podejście do rozwoju subregionu oraz wskazuje kierunki działań długookresowych, których efektem będzie:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych i poprawa jakości powietrza,
- rozwój i zwiększenie wykorzystania OZE
- ograniczenie zapotrzebowania na energię
- zwiększenie efektywności energetycznej.

- **Dodatkowo:** Projekt wspierać ma także realizację zamierzeń innych wojewódzkich dokumentów strategicznych:
  - ✓ Uchwała antysmogowa (2017, 2021)
  - ✓ POP dla strefy wielkopolskiej (2020)
  - ✓ Wielkopolski Regionalny Plan Działań na rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu w zakresie źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej z perspektywą do roku 2050 (2021)
  - ✓ Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej

Obszar realizacji projektu

Legend

- Flensburg
- Borders of voivodeship/lands/provinces
- Borders of countries
- Borders of voivodeship/lands/provinces within the project

1:7 700 000

0 100 200 300 400 500 km

Opracowanie
graficzne:

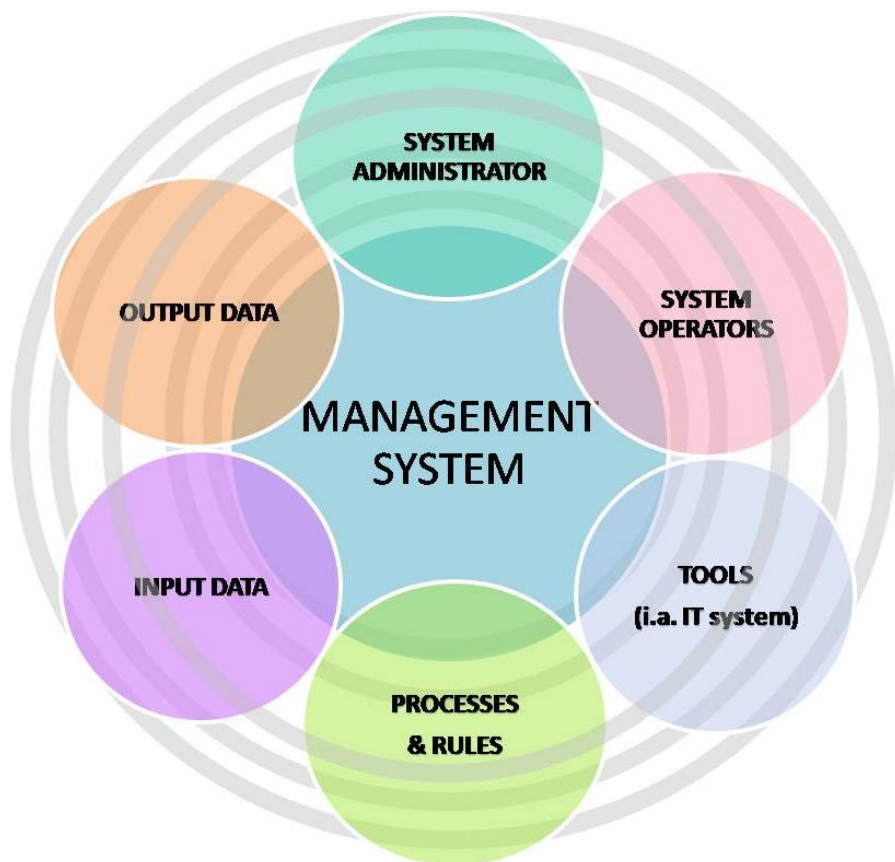
Opolskie Centrum Zarządzania Projektami Sp. z o.o.

Cele szczegółowe i cele taktyczne Projektu obejmują:

- ✓ Zbudowanie, a następnie utrwalenie systemu zarządzania dążeniem do neutralności klimatycznej na poziomie regionalnym i lokalnym

Components of the management system

1. Wzmocnienie kadrowe i kompetencyjne zespołu koordynującego transformację klimatyczną w UMWW i ARR
2. Wzmocnienie organów administracji samorządowej (Doradcy Klimatyczni w JST, studia podyplomowe, wyposażenie stanowisk pracy, system monitorowania JP)
3. Baza danych i system IT do ocen energetycznych, przygotowywania projektów termomodernizacyjnych nieruchomości, raportowanie wyników
4. 33 zintegrowane z RSCN WW 2040 lokalne plany na rzecz energii, transportu i klimatu w formie elektronicznych baz danych (na poziomie powiatu i gminy)

Cele szczegółowe Projektu cd.:

WIELKOPOLSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

- ✓ Uzyskanie akceptacji społecznej i czynnego włączenia się społeczeństwa Wielkopolski Wschodniej w transformację gospodarczą i społeczną na gospodarkę zeroemisyjną
- ✓ Mobilizacja dodatkowych funduszy zewnętrznych ich absorpcja i redystrybucja w celu efektywnej realizacji RSCN WW 2040
- ✓ Wsparcie realizacji RSCN WW 2040, ze szczególnym uwzględnieniem procesu transformacji sektora komunalno-bytowego, transportu oraz zmian redukujących emisję CO₂ w MŚP
- ✓ Standaryzacja rozwiązań oraz ich transfer i replikacja do innych regionów w Polsce i UE - z perspektywy europejskiej wartości dodanej i programu LIFE

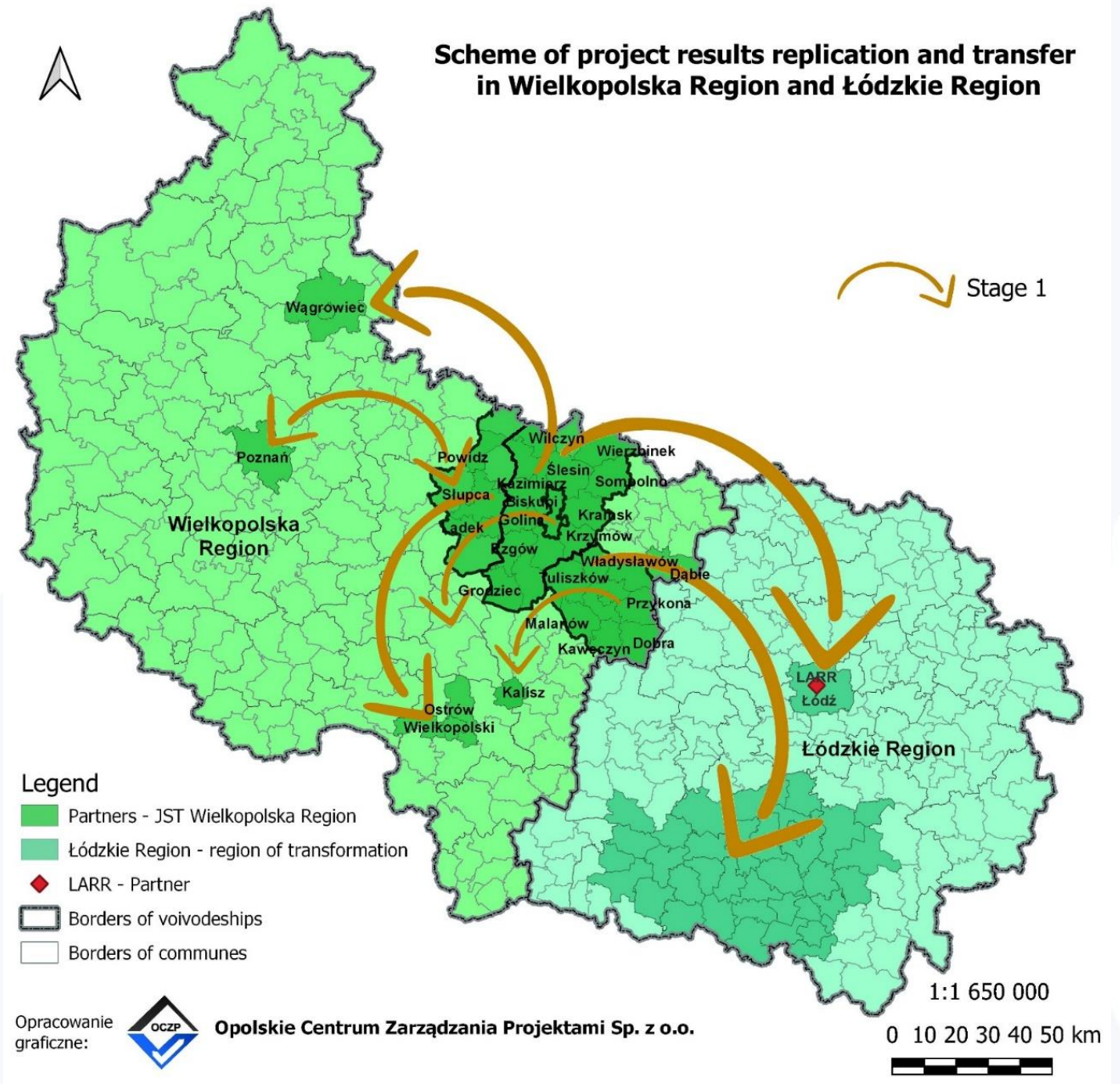
Nasz Projekt jest europejskim pilotażowym projektem wypracowującym narzędzia i metody osiągnięcia neutralności klimatycznej na poziomie regionalnym i lokalnym.

Projekt zakłada włączenie różnych grup interesariuszy do **budowy systemu zarządzania na poziomie regionalnym i lokalnym**, a następnie ich uniwersalizacji i doskonalenia poprzez transfer wypracowanych mechanizmów zarządzania do:

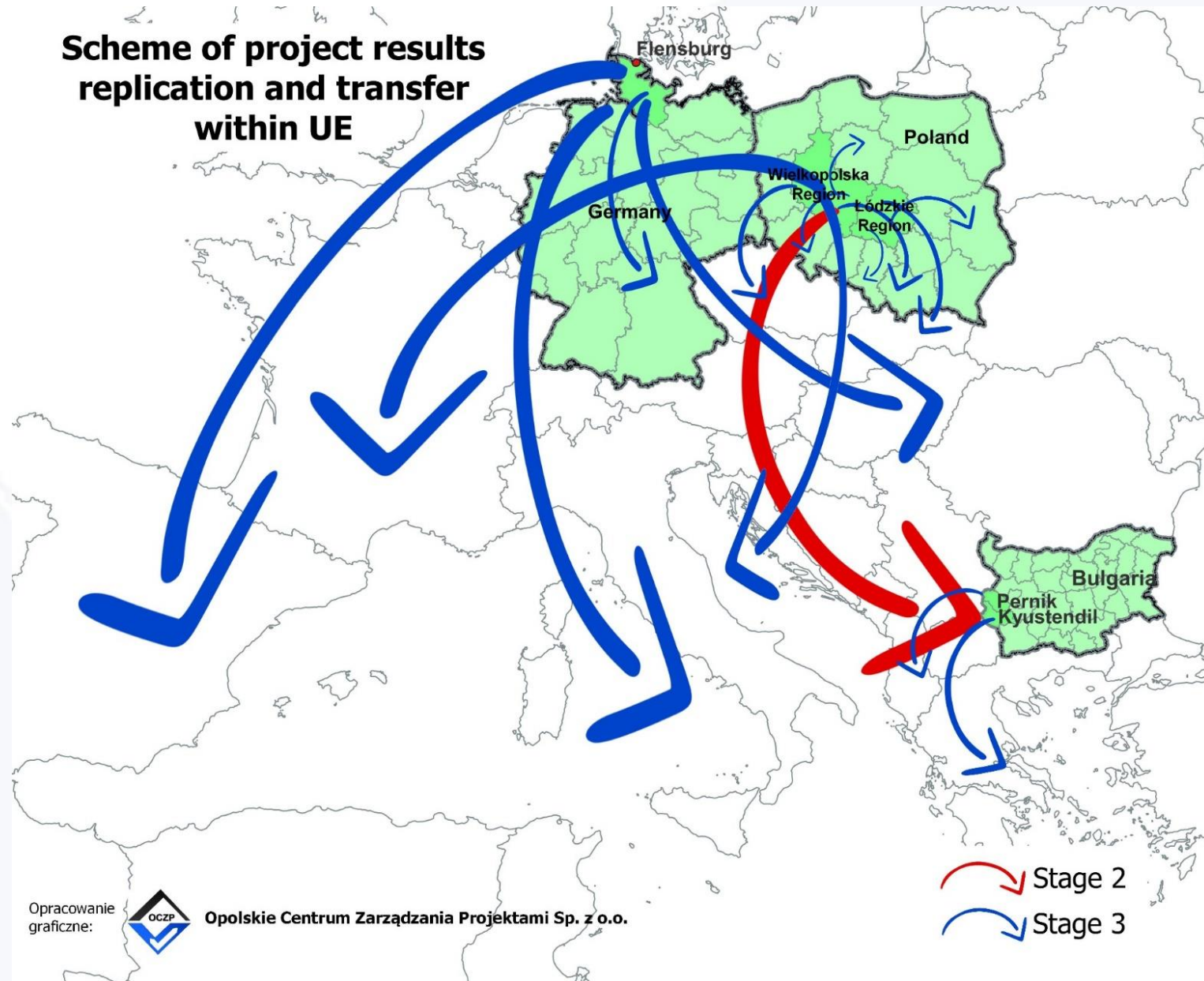
- 2 regionów Bułgarii
- wybranych JST z województwa wielkopolskiego
- wybranych JST województwa łódzkiego
- innych regionów Polski, w tym tzw. regionów węglowych
- innych regionów UE

Doświadczenie z procesu transferu zostaną zebrane i udokumentowane, poddane ewaluacji, co pozwoli na szybszy transfer wyników do innych regionów węglowych w Polsce i UE

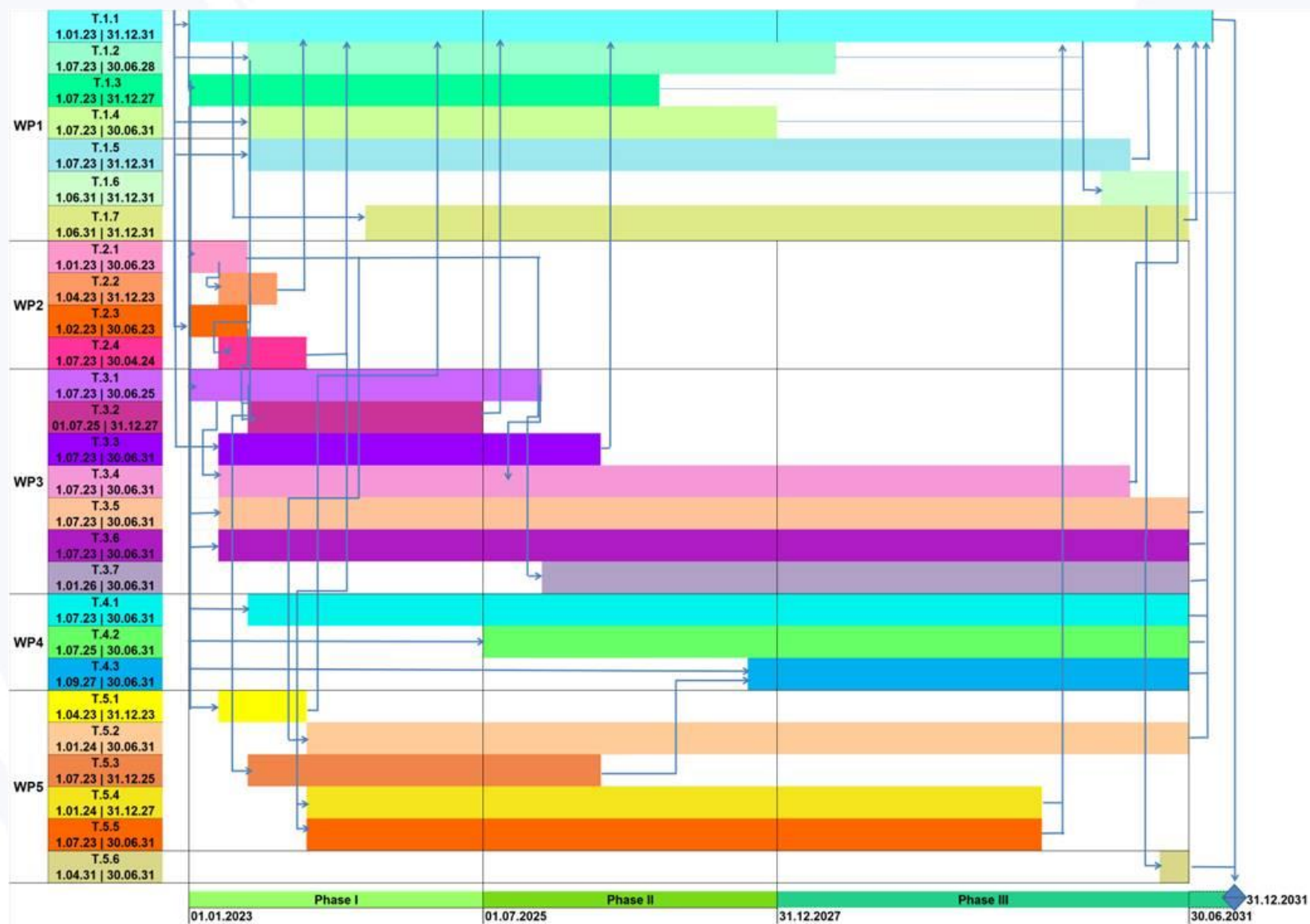

Doświadczenie z procesu transferu zostaną zebrane i udokumentowane, poddane ewaluacji, co pozwoli na szybszy transfer wyników do innych regionów węglowych w Polsce i UE

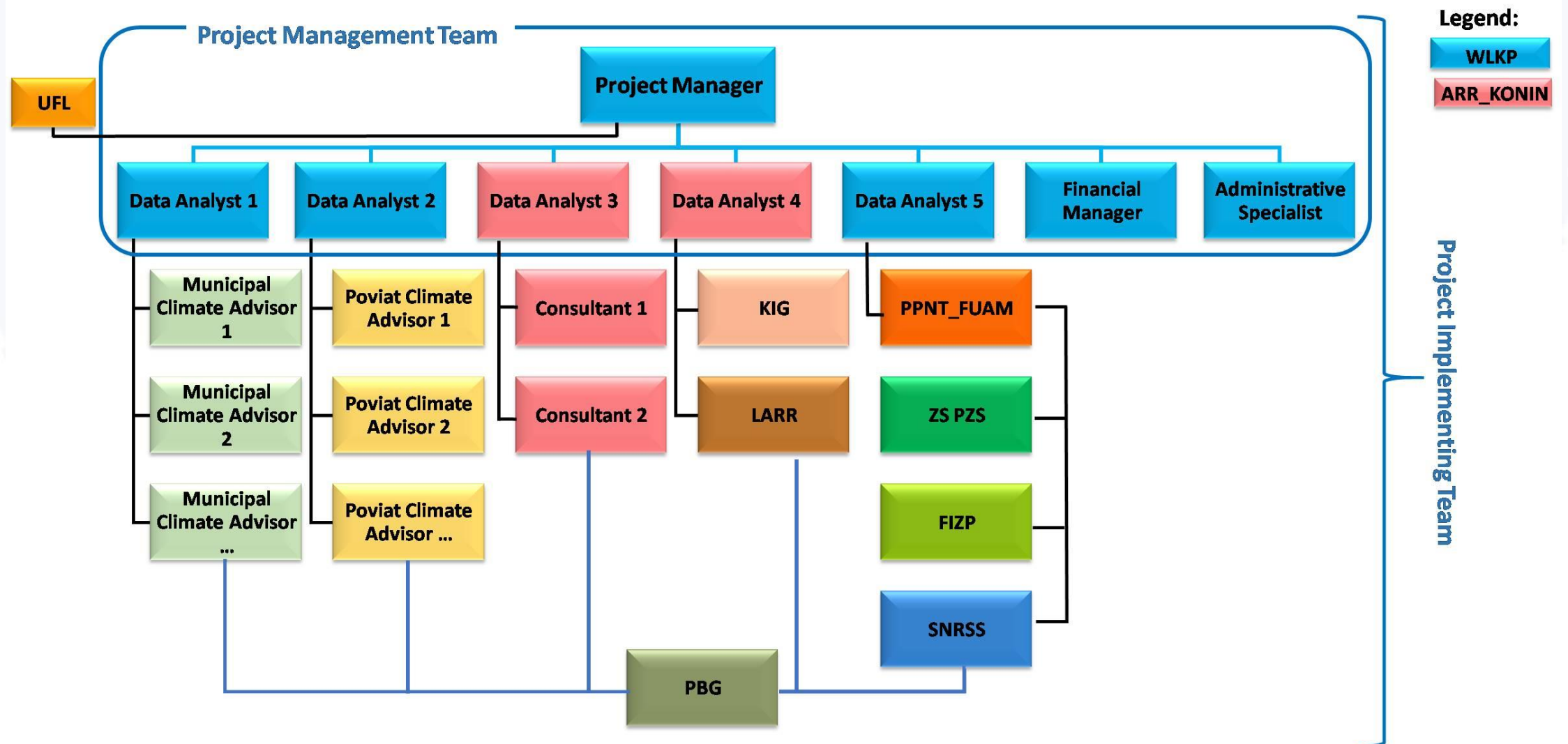

Ramowy harmonogram projektu

Struktura konsorcjum, role poszczególnych Członków Konsorcjum

Structure of the Consortium and particular roles

Zakładane efekty projektu w JST – ETAP 1 (zadanie T.3.1)

- zatrudniony Doradca Klimatyczny 1.07.2023 – 31.12.2030
- ukończone studia podyplomowe przez Doradcę Klimatycznego
- wdrożony w gminie system IT do przeprowadzania diagnozy potrzeb termomodernizacyjnych i inwentaryzacji emisji z budynków (system będzie dostarczony przez UMWW, zakłada się integrację z CEEB)
- opracowana baza danych inwentaryzacji potrzeb termomodernizacyjnych i inwentaryzacji emisji z budynków w gminie w jednolitym narzędziu IT
- ok. 1.000 uproszczonych charakterystyk energetycznych budynków
- przygotowany „Zintegrowany plan w dziedzinie energii, transportu i klimatu” (na poziomie gminy/powiatu) + odpowiednie dane w bazie systemu IT

Zakładane efekty projektu w JST – ETAP 2 (zadanie T.3.4)

- przeprowadzone doradztwo dla mieszkańców, w efekcie czego zrealizowane średnio ok. 2800 projektów wymian źródeł ogrzewania (tj. zlikwidowane wszystkie pozaklasowe węglowe źródła ciepła)
- przeprowadzone doradztwo dla mieszkańców, w efekcie czego zrealizowane średnio ok. 900 projektów termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych (tj. te o najwyższej luce efektywności energetycznej)
- opracowane i złożone wnioski o dofinansowanie w zakresie działań wynikających ze strategii neutralności klimatycznej oraz *Zintegrowanego planu w na rzecz energii, transportu i klimatu*, w efekcie czego pozyskane dla gminy i mieszkańców środki z funduszy europejskich (FEW / NFOŚiGW)

Zakładane efekty projektu w JST – ETAP 3 (zadanie T.3.4)

- przeprowadzone doradztwo dla mieszkańców w efekcie czego zrealizowano średnio ok. 1.100 projektów termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych (tj. o wysokiej luce efektywności energetycznej)
- opracowane i złożone wnioski o dofinansowanie w zakresie działań wynikających ze strategii neutralności klimatycznej oraz *Zintegrowanego planu na rzecz energii, transportu i klimatu*, w efekcie czego pozyskane dla gminy i mieszkańców środki z funduszy europejskich (FEW/ NFOŚiGW)
- inne potrzebne w gminie działania (zdefiniowane zostaną po przeglądzie projektu)

Głównymi rezultatami środowiskowymi projektu LIFE After Coal PI będą:

- ✓ Redukcja CO₂ zakładów szczególnie uciążliwych tj. docelowo o ponad 4 mln Mg/rok (ETS)
- ✓ Redukcja emisji CO₂ z sektora komunalno-bytowego oraz z zakładów MŚP (non ETS)
- ✓ Redukcja zapotrzebowania na energię pierwotną w Wielkopolsce Wschodniej osiągniętą w wyniku poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i przedsiębiorstw MŚP
- ✓ Wzrost udziału OZE w bilansie energetycznym Wielkopolski Wschodniej
- ✓ Redukcja emisji zanieczyszczeń, których standardy jakości powietrza nie są dotrzymane
- ✓ Redukcja masy popiołów wytwarzanych w wyniku spalania stałych paliw kopalnych
- ✓ Wzrost liczby zarejestrowanych autobusów zero - lub niskoemisyjnych

kontakt:

Departament Zarządzania Środowiskiem i Klimatu

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

dsk.sekretariat@umww.pl oraz life.dsk@umww.pl

tel. 61 62 67525

WIELKOPOLSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

